



مشاوره امتحانی

نحوه مطالعه امتحانات

درس منطق، یکی از دروس تخصصی و مهم علوم انسانی است. منطق، علم کاربردی است: پس لازم است برای مطالعه آن، این دو بخش را در نظر بگیرید:

- ۱ بخش اول، شامل یادگیری کامل و مفهومی قواعد درس
- ۲ بخش دوم، شامل به کارگیری و استفاده از قواعد در حل تمرین

این دو مرحله، باید در کنار هم و همزمان انجام شود تا به نتیجه مطلوب برسید. شما هم باید پیوسته آن را مرور کنید و با نگاهی تحلیلی و مفهومی، آن را مطالعه کنید. با توجه به ساختار کتاب درسی، خیلی از مطالب، محدود و ناقص بیان شده است که در درسنامه این کتاب، این ضعف را برطرف کرده ایم. برای یادگیری این درس، ابتدا به درسنامه‌ای نیاز دارید که تمام نکات درس را آموزش داده باشد و در کنارش از مثال‌های اضافه‌تر از کتاب هم استفاده کرده باشد.

همچنین، در خیلی از قسمت‌ها با بیان نکات اضافی‌تر و تکمیلی، راه یادگیری این درس را برای شما هموارتر کرده ایم. پس از یادگیری مطالب درس، حتماً نمونه سوالات را پاسخ دهید تا تسلط کافی برای امتحان داشته باشید. در این کتاب، نمونه سوالات متعددی برای شما طراحی شده است، با پاسخ دادن به آن‌ها می‌توانید توانایی خود را مورد ارزیابی قرار دهید. پس از پایان هر آزمون، آن را تصحیح کنید و ببینید که در هر مرحله و در هر آزمون، چه نمره‌ای کسب کرده‌اید. پس از هر آزمون، پاسخنامه آزمون را بررسی کنید: اگر پس از پاسخ دادن به یکی از آزمون‌ها، موفق نشدید که به برخی از سوالات پاسخ دهید، دوباره به درسنامه رجوع کنید و به مطالعه دقیق بپردازید، سپس آزمون بعدی را پاسخ دهید.

همیشه به یاد داشته باشید خواندن و درک صورت سوالات، نیمی از پاسخ است: کسی که خوب سؤال را بفهمد، برای پاسخ دادن به آن، مشکل خاصی نخواهد داشت.

نکات مهم در یادگیری منطق

- درس منطق، باید جزو اولویت‌های مطالعه شما باشد.
- تنها درس اول و بخش ابتدایی درس دهم حفظی است.
- روش مطالعه این درس، شباهت‌هایی به ریاضی دارد که باید مفهومی و با تمرین همراه باشد.
- درس منطق، به دلیل داشتن اصطلاحات زیاد، به مرور و تمرین زیادی نیاز دارد و تنها مطالعه کتاب درسی کافی نیست.
- مطالب حفظی کتاب را به‌طور پیوسته مرور کنید تا در ذهنتان ثبت شود، مانند تعریف منطق، تعریف مفاهیم هر درس و...
- مفهوم تمام جملات کتاب درسی را درک کنید و به‌درستی یاد بگیرید.
- درس‌ها را به ترتیب کتاب درسی بخوانید، زیرا اصطلاحات درس‌های قبل در درس‌های بعدی استفاده می‌شود. مانند تصور برای تعریف تصدیق و قضیه برای استدلال و...
- برخی از مطالب کتاب منطق، دشوارتر است و نیاز به تمرین بیشتری دارد، مانند شرایط تعریف (جامع و مانع بودن)، احکام قضایا (تضاد، تناقض، تداخل و عکس مستوی)، قیاس اقترانی و قیاس استثنایی.

مطالب ارزشمند هر درس برای کسب نمره بیشتر

- درس ۱: دو حیطة دانش بشری: تصور و تصدیق
- درس ۲: مغالطه‌های لفظی و اقسام دلالت
- درس ۳: مفهوم جزئی و کلی و نسبت‌های چهارگانه
- درس ۴: اقسام تعریف و مهم‌تر از آن، تشخیص شرایط تعریف
- درس ۵: نحوه تشخیص اقسام استدلال استقرایی

- درس ۶: تشخیص جمله خبری و انشایی، اقسام قضیه حملی
- درس ۷: احکام تقابل و تشخیص صدق و کذب آن‌ها و عکس مستوی
- درس ۸: مهم‌ترین قسمت منطق صوری، قیاس اقترانی است. تشخیص اشکال چهارگانه قیاس، حدوسط، دامنه مصادیق و شرایط اعتبار قیاس
- درس ۹: قضیه شرطی متصل و منفصل، قیاس استثنایی اتصالی و انفصالی
- درس ۱۰: تفکر نقادانه، کاربردهای استدلال، مغالطه‌های عوامل روانی

ساختار کتاب امتحانات منطق

۱ بخش درسنامه، در این بخش، مطالب کتاب به‌صورت کامل و کاربردی به همراه مفاهیم و اصطلاحات کلیدی، به‌صورت منسجم، دسته‌بندی شده است. از ویژگی‌های این درسنامه‌ها، فراهم کردن امکان به‌یادسپاری مطالب مهم هر درس در ذهن است. در درسنامه این کتاب، برخلاف کتاب‌های مشابه، تمام نکات کتاب درسی به‌صورت کامل آموزش داده شده است.

۲ سؤال‌های امتحانی، شامل ۴ دوره سؤال‌های امتحانی نوبت اول (دو دوره از آن‌ها طبقه‌بندی شده است) و ۸ دوره سؤال‌های امتحانی پایان نوبت دوم است (چهار دوره از آن‌ها طبقه‌بندی شده است). چنانچه فرصت کافی برای مطالعه تمامی نمونه سوالات امتحان را نداشتید، سؤال‌های **پرتکرار** را با دقت بیشتری مطالعه کنید، چراکه طبق بررسی‌های انجام گرفته، احتمال آمدن آن‌ها در امتحان، بیشتر و تکرار آن‌ها زیادتر بوده است.

۳ پاسخ‌نامه تشریحی: در این بخش پاسخ هر سؤال با توضیحات کافی به همراه ریزبارم آمده است، تا متوجه شوید برای کسب نمره کافی چه مقدار پاسخ باید نوشت: همچنین در سؤالاتی مانند درست یا نادرست و یا چهارگزینه‌ای، علت درستی عبارت یا دام‌های سؤالات مطرح شده است. در ضمن در پاسخ سؤالات طبقه‌بندی شده، آدرس سؤالات را هم نوشتیم تا با بارم‌بندی نهایی بیشتر آشنا شوید.

۴ برگ آخر، از جمله بخش‌های مهم، جالب و جذاب این مجموعه که در تعمیق یادگیری تأثیر بسزایی دارد، مرور برگ آخر هر درس است که مطالب کلیدی و اصلی در آن گنجانده شده است که می‌تواند برای قبل از امتحان و دوره خیلی سریع مطالب، مفید باشد.

بارم‌بندی منطق (بایه دهم)

درس	نوبت اول	پایانی نوبت دوم و شهریور و دی ماه
۱	۲	۱
۲	۳	۱/۵
۳	۴	۱/۵
۴	۴	۱/۷۵
۵	۴	۱/۵
۶	۳	۱/۲۵
مجموع	۲۰	۸/۵
۷	-	۳
۸	-	۳
۹	-	۳/۲۵
۱۰	-	۲/۲۵
مجموع	-	۱۱/۵
جمع کل	-	۲۰

• توجه داشته باشید این جدول براساس آخرین اعلام سازمان آموزش و پرورش به‌روزرسانی شده است.

رابطه تساوی:

تعریف اگر همهٔ مصداق‌های یک مفهوم با مصداق‌های مفهوم دیگر مشترک باشد و برعکس، به آن **تساوی** می‌گویند.



قضایا:

- ۱- هر انسانی متفکر است.
- ۲- هر متفکری انسان است.

تباین:

تعریف اگر هیچ‌یک از مصداق‌های یک مفهوم با مصداق‌های مفهوم دیگر مشترک نباشد، نسبت میان آن‌ها **تباین** است.



قضایا:

- ۱- هیچ اسبی انسان نیست.
- ۲- هیچ انسانی اسب نیست.

عموم و خصوص مطلق:

تعریف اگر همهٔ مصداق‌های یک مفهوم با مصداق‌های مفهوم دیگر مشترک باشد، اما بعضی از مصداق‌های مفهوم دوم با مفهوم اول مشترک باشد، به آن **عموم و خصوص مطلق** می‌گویند.



قضایا:

- ۱- هر معلمی انسان است.
- ۲- بعضی انسان‌ها معلم هستند.
- ۳- بعضی انسان‌ها معلم نیستند.

عموم و خصوص من وجه:

تعریف اگر بعضی از مصداق‌های یک مفهوم، با مصداق‌های مفهوم دیگر مشترک باشد و بعضی دیگر مفاهیم مشترک نباشد و برعکس، بین آن‌ها نسبت **عموم و خصوص من وجه** برقرار است.



قضایا:

- ۱- بعضی مسلمان‌ها آسیایی هستند.
- ۲- بعضی مسلمان‌ها آسیایی نیستند.
- ۳- بعضی آسیایی‌ها مسلمان هستند.
- ۴- بعضی آسیایی‌ها مسلمان نیستند.

مشاوره: یادتون باشه برای تشخیص نسبت‌های چهارگانه اول چک کنید دو مفهوم کلی باشه! چون از مفاهیم جزئی همیشه نسبت گرفت.

طبقه‌بندی مفاهیم

در دسته‌بندی مفاهیم از مفهوم عام آغاز کرده و به مفهوم خاص می‌رسیم.

نکته: ۱ در طبقه بندی، هر طبقه از مفاهیم نسبت به مفاهیم زیرمجموعهٔ خود در طبقهٔ دیگر رابطهٔ عموم و خصوص مطلق دارد: مانند رابطهٔ مهره‌داران و جانوران یا پرندگان و مهره‌داران
۲ اقسام مختلف یک مفهوم باید نسبت به یکدیگر رابطهٔ تباین داشته باشند، مانند رابطهٔ پرندگان و خزندگان

مثال: رابطهٔ پرندگان و خزندگان



درس ۴: اقسام و شرایط تعریف

مقدمه

- کاربرد وسیعی در علوم دارد و اصطلاحات خاص هر علم، در خود آن علم تعریف می‌شود، نه منطق.
- گاهی ریشهٔ اصلی اختلافات ناشی از ۱ مشخص نبودن مفاهیم و ۲ نداشتن تعریف دقیق است.
- در نتیجه آموختن نحوهٔ تعریف صحیح مفاهیم و انواع تعریف ۱ از اهمیت زیادی برخوردار است و ۲ ما را از دچار شدن به مغالطه باز می‌دارد.

تعریف لغوی

تعریف در این تعریف ۱ از معنای لغوی یک مفهوم یا ۲ مترادف‌های آن و یا ۳ نحوهٔ شکل‌گیری لغوی آن بیان می‌شود.

مثال:

- ۱ بهمن: به معنای اندیشهٔ نیک
- ۲ شادی: خوشحالی
- ۳ هما: هواپیمای ملی ایران

تعریف از طریق ذکر مصداق

تعریف در این تعریف به ذکر نمونه‌ها یا تصاویری از مصداق‌های مورد نظر می‌پردازیم.

مثال: دانشگاه: دانشگاه بهشتی، دانشگاه فردوسی و دانشگاه شیراز از اقسام دانشگاه‌ها هستند.

نکته: این شیوه در مواردی مناسب است که مصداق‌های مفهوم مورد نظر وجود خارجی داشته باشند.

۴ دوری نبودن:

تعریف نباید مفهوم موردنظر را با خودش تعریف کنیم.

مثال ۱ استخدام ساعتی: نوعی استخدام که فرد به صورت ساعتی مشغول به کار است.

مثال ۲ سلامتی: فقدان بیماری و بیماری: فقدان سلامتی

درس ۵: اقسام استدلال استقرایی

اقسام استدلال

استدلال‌ها به دو دسته تقسیم می‌شوند.

استدلال استقرایی استدلالی که در آن، مقدمات از نتیجه حمایت نسبی می‌کنند.

استدلال قیاسی استدلالی که در آن، مقدمات ضرورتاً نتیجه را در پی دارند.

نکته: نتیجه در استدلال استقرایی قطعی نیست، ولی در استدلال قیاسی، نتیجه قطعی می‌باشد.

انواع استدلال استقرایی

استدلال استقرایی به سه نوع ۱ تمثیلی، ۲ تعمیمی و ۳ استنتاج بهترین تبیین تقسیم می‌شود.

استدلال استقرای تمثیلی

تعریف استدلالی که در آن برای رسیدن به نتیجه از تمثیل استفاده می‌کنیم یا استدلالی که به صرف مشابهت ظاهری دو امر مشخص، حکم یکی را بر دیگری تسری دهیم، استقرای تمثیلی نام دارد.

مثال چون با پراید خوب رانندگی می‌کنم، پس با اتوبوس هم خوب رانندگی می‌کنم.

کاربرد تمثیل در علوم

ادبیات	آثار ادبی شامل داستان‌های تمثیلی است.
روانشناسی	نقل داستان‌های مشابه مراجعه‌کنندگان برای بهبود مراجعه‌کننده
صنایع هوایی	تمرین خلبانان تازه‌کار در دستگاه شبیه‌ساز

نکته: تمثیل یکی از راه‌های توضیح مطالب است.

نکات استقرای تمثیلی

نکته ۱ استقرای تمثیلی، استدلالی ضعیف است و نتایج آن احتمالی است، زیرا به صرف مشابهت ظاهری میان دو امر مشخص، نمی‌توان حکم یکی را بر دیگری سرایت داد.

نکته ۲ هرچه وجوه مشابهت میان دو امر بیشتر باشد، استقرای تمثیلی قوی‌تر است، اما چون استقرا هست: پس نتیجه آن هیچ‌گاه قطعی نیست.

مغالطه تمثیل ناروا

تعریف اگر استدلال تمثیلی منجر به مغالطه شود، آن را «مغالطه تمثیل ناروا» می‌نامیم. اگر قواعد استقرای تمثیلی را رعایت نکنیم، دچار مغالطه تمثیل ناروا شده‌ایم.

مثال دوستم علی درسش خوب است: پس برادر علی هم درسش خوب است.

تعریف مفهومی

تعریف در این تعریف ابتدا ویژگی عام (ویژگی مشترک آن با سایر مفاهیم) را می‌آوریم، سپس ویژگی خاص (ویژگی منحصر به فرد آن شیء) آن را بیان می‌کنیم. جیوه: فلزی که در دمای طبیعی مایع است.
ویژگی عام ویژگی خاص

فلز

در دمای طبیعی مایع

نکته: در تعریف مفهومی، به تحلیل مفهوم مورد نظر می‌پردازیم.

ترکیب انواع تعریف

چون هدف تعریف، شناساندن مفاهیم و تصورهای مجهول برای شنونده است، گاهی برای معرفی بهتر یک مفهوم، می‌توان چند نوع مختلف از تعریف را ارائه کرد. انتشارات: جمع نشر، سازمانی که فرایند تولید کتاب را برعهده دارد.

تعریف لغوی تعریف مفهومی

مثال انتشارات سمت و مدرسه
تعریف از طریق ذکر مصادیق

شرایط تعریف

یک تعریف مفهومی صحیح باید هر چهار شرط زیر را دارا باشد:

۱ واضح بودن:

تعریف در تعریف باید از ۱ واژه‌های آشنا برای شنونده و ۲ واژه‌هایی که درک آن‌ها برای شنونده دشوارتر نیست، استفاده کنیم.

نکته: نباید در تعریف از الفاظ مبهم و ابهام و استعاره استفاده کرد.

مثال

قیمتی: ثمین ← ثمین ناشناخته‌تر از قیمتی است.
هلال ماه: گوشواره آسمان ← استفاده از استعاره

۲ جامع بودن:

تعریف تعریف باید تمام مصادیق مفهوم موردنظر را دربرگیرد.

مثال

مثلث شکل سه‌ضلعی دارای دو ضلع مساوی ← جامع نیست، زیرا شامل مثلث قائم‌الزاویه و مختلف‌الاضلاع نمی‌شود.

۳ مانع بودن:

تعریف تعریف نباید شامل مصادیق مفاهیم دیگر باشد و باید مانع اغیار باشد. **مثال** انسان: موجودی که رشد می‌کند ← مانع نیست، زیرا شامل گیاهان نیز می‌باشد.

نکته: در منطقی می‌گوییم تعریف باید جامع و مانع باشد، یعنی رابطه مفهوم و تعریفش باید تساوی باشد.

مثال مثلث: شکل سه‌ضلعی



ردیف	سؤالات	نمره
درس اول		
۱	درست یا نادرست بودن عبارت زیر را مشخص کنید. منطق همچون آجرها و مواد لازم برای ساختن بنای فکری است. درست <input type="checkbox"/> نادرست <input type="checkbox"/>	۰/۲۵
۲	از میان کلمات و عبارات زیر، تعیین کنید کدام تصور و کدام تصدیق است؟ پرتکرار الف) نگار من که به مکتب نرفت و خط نوشت ب) درختان باغ خشک شدند. ج) ما آمده‌ایم در این شهر بخت خویش د) بخور تا توانی به بازوی خویش	۱
۳	مشخص کنید کدام یک از موارد زیر تعریف و کدام یک استدلال است؟ الف) اسید محلولی است که اگر کاغذ تورنسل را در آن قرار دهیم، رنگ کاغذ را از آبی به قرمز تغییر می‌دهد. ب) اگر محلولی کاغذ تورنسل را به رنگ قرمز درآورد، اسید است. این محلول کاغذ تورنسل را قرمز کرده؛ بنابراین اسید است. ج) انار میوه‌ای است با دانه‌هایی که در کنار هم قرار گرفته‌اند و ترش و شیرین آن وجود دارد.	۰/۷۵
درس دوم		
۴	درست یا نادرست بودن عبارت زیر را مشخص کنید. هر عبارتی که ضمیر در آن به کار رود، می‌تواند منجر به مغالطه ابهام در مرجع ضمیر شود. درست <input type="checkbox"/> نادرست <input type="checkbox"/>	۰/۲۵
۵	جای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید. دلالت لفظ بر معنا که بر لازمه یک شیء دلالت می‌کند را دلالت می‌گویند.	۰/۲۵
۶	نوع دلالت‌های زیر را مشخص کنید. (مطابقی، تضمینی و التزامی) پرتکرار الف) چاقو تیز است. ب) تمام آرزوهایم دود شد رفت. ج) باد آورده را باد می‌برد. د) کل دانش‌آموزان سر کلاس حاضر شدند.	۱
۷	عبارات زیر احتمال وقوع چه مغالطه لفظی را دربردارند؟ (اشتراک لفظ، توسل به معنای ظاهری، نگارشی کلمات و ابهام در مرجع ضمیر) الف) اگر حیوانات نادر را بکشیم، نادر ناراحت می‌شود. ب) حسن به برادرش کمک می‌کند، چون او فرد متواضعی است. ج) هوشنگ اسب‌سواری را دوست دارد. د) معلم؛ چنگیز خان چگونه بر تخت نشست؟ شاگرد؛ چهارزانو.	۱
۸	به سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید. مغالطه توسل به معنای ظاهری را تعریف کنید.	۰/۵
درس سوم		
۹	درست یا نادرست بودن عبارت زیر را مشخص کنید. در عبارت «هاقبت گرگ‌زاده گرگ شود / گرچه با آدمی بزرگ شود»، میان دو مفهوم «گرگ و آدمی» نسبت تباین برقرار است. درست <input type="checkbox"/> نادرست <input type="checkbox"/>	۰/۲۵
۱۰	جای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید. اقسام مختلف یک مفهوم باید نسبت به یکدیگر رابطه داشته باشند.	۰/۲۵
۱۱	موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ مرتبط است؟ الف) دو دایره متداخل ب) دو دایره متقاطع ۱- عموم و خصوص من وجه ۲- عموم و خصوص مطلق	۰/۵
۱۲	گزینه درست را مشخص کنید. در قضیه «هر الف ب است»، ممکن است چه روابطی از نسبت‌های چهارگانه برقرار باشد؟ ۱) تساوی و عموم و خصوص من وجه ۲) فقط تساوی ۳) عموم و خصوص مطلق و تساوی ۴) عموم و خصوص مطلق و عموم و خصوص من وجه	۰/۵

درس: منطق (دهم)	رشته: علوم انسانی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ: / /
-----------------	-------------------	----------------------	------------

ردیف	سؤالات	نمره
۱۳	کلی یا جزئی بودن عبارات زیر را مشخص کنید. پرتکرار الف) گل‌های زیبای باغچه همسایه ب) همین شماره موبایل دوستم	۰/۵
۱۴	میان دو مفهوم کلی زیر، چه نسبتی از میان نسبت‌های چهارگانه (تساوی، تباین، مطلق و من وجه) برقرار است؟ الف) صندلی و کلاس ب) پرنده و گوشتخوار ج) مسلمان و شیعه د) انسان و ناطق	۱
۱۵	با در نظر گرفتن نسبت‌های چهارگانه میان مفاهیم زیر، آن‌ها را طبقه‌بندی نمایید. «قناری - موجود زنده - حیوان - پرنده»	۱
درس چهارم		
۱۶	درست یا نادرست بودن عبارت زیر را مشخص کنید. اگر رابطه تعریف با آنچه تعریف می‌شود تساوی باشد، آن تعریف جامع و مانع است. درست <input type="checkbox"/> نادرست <input type="checkbox"/>	۰/۲۵
۱۷	جای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید. تعریف یک چیز با استفاده از خودش را تعریف می‌نامند که تعریفی نادرست به شمار می‌آید.	۰/۲۵
۱۸	گزینه درست را مشخص کنید. هیچ تعریف‌های زیر به ترتیب چیست؟ جاندار: موجودی که دارای حواس است. متافیزیک: دانشی که روش آن استدلالی است. ۱) جامع نیست. - مانع نیست. ۲) دوری است. - مانع نیست. ۳) نه جامع است و نه مانع. - مانع نیست. ۴) جامع نیست. - نه جامع است و نه مانع.	۰/۵
۱۹	نوع تعریف‌های زیر را مشخص کنید. (لقوی، از طریق ذکر مصادیق، مفهومی، ترکیبی) الف) بیماری: ناخوشی، رنجوری و مرض که به انواع مختلفی از قبیل بیماری‌های گوارشی، هفونی، ارثی و ژنتیکی تقسیم می‌شود. ب) کنکور: آزمونی است که برای سنجش دانسته‌های علمی داوطلبان ورود به دانشگاه‌ها، در برخی کشورها برگزار می‌شود. ج) تصور: مانند درک ما از سیمرغ، درخت، کوه، آسمان، مربع، مثلث قائم‌الزاویه و... د) برزخ: معرب فرسخ و به معنی فاصله و حد میان دو چیز است.	۱
۲۰	اشکال تعریف‌های زیر را بنویسید. (واضح نیست، جامع نیست، مانع نیست و دوری است) پرتکرار الف) پل هابر پیاده: پل‌های هوایی که برای عبور و مرور مابران پیاده از خیابان ساخته شده است. ب) ماهی: حیوان مهره‌داری که دارای آبشش است. ج) باسواد: کسی که دیپلم دارد. د) پدر: یعنی تپش قلب در خانه	۱
۲۱	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) هدف از تعریف کردن چیست؟ ب) تعریف مفهومی چگونه تعریفی است؟	۱
درس پنجم		
۲۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) نوعی استدلال استقرایی که در آن فرد مانند یک کارآگاه عمل می‌کند، نام دارد. ب) در استدلال استقرایی تعمیمی قوی باید تعداد نمونه‌ها نسبت به کل نسبت مناسبی داشته باشند.	۰/۵
۲۳	موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ مرتبط است؟ (سمت چپ یک مورد اضافه است). الف) مبنای آن بر اساس تخمین است. ۱- نقد استقرای تعمیمی ضعیف ب) توجه به وجوه اختلاف ۲- استقرای تعمیمی ۳- راه مقابله با استقرای تمثیلی خلط	۰/۵

ردیف	سؤالات	نمره
۲۴	گزینه درست را مشخص کنید. کدام استدلال، استقرای تمثیلی قوی است؟ (۱) حسن مانند برادرش حسین شطرنج‌باز است. همان‌طور که حسین قهرمان کشوری شد، حسن نیز در مسابقات کشوری قهرمان می‌شود. (۲) بخشیدن مانند انتشار بوی عطر است. همان‌طور که از شیشه عطر کم می‌شود، بخشنده در نهایت چیزی برایش باقی نمی‌ماند. (۳) ماه مانند خورشید نورانی است. همان‌طور که نور خورشید از خودش است، ماه نیز نورش از خودش می‌باشد. (۴) آبغوره مانند آب‌نارنج ترش است. همان‌طور که آب‌نارنج غذا را خوشمزه می‌کند، آبغوره هم غذا را خوشمزه می‌کند.	۰/۵
۲۵	قوت و ضعف استدلال‌های استقرای تعمیمی زیر را مشخص کنید. الف) چند روز است در راه رفتن به بازار به خاله‌ام برخورد می‌کنم؛ بنابراین از این به بعد نیز او را خواهم دید. ب) رانندگی بدون زنجیر چرخ در این کوهستان برفی حماقت است؛ چراکه ماشین‌های بسیاری بدون زنجیر چرخ در این کوهستان گرفتار شده‌اند. ج) مراقب باش کیفیت را داخل خودرو نگذاری، زیرا چند وقت است که سرقت از داخل خودرو زیاد شده است. د) دوستم پولی که قرض کرده است را هنوز پس نداده است. نتیجه‌اش این است که من هم دیگر به کسی پول قرض نخواهم داد، چون این نشان می‌دهد که همه مردم بد حساب هستند.	۱
۲۶	نوع مغالطه‌های به کاررفته را تعیین کنید. پرتکرار الف) در زندگی باید مثل دیگ زودپز بود، با اینکه دارد می‌سوزد، نشسته است و بی خیال سوت می‌زند! ب) چون در چند روز گذشته قیمت دلار بالا رفته است، باز هم بالاتر خواهد رفت. ج) حرکت برق در سیم‌ها مثل حرکت آب در لوله‌ها است؛ بنابراین همان‌طور که هرچه ساختمان بلندتر باشد، فشار آب در لوله‌ها کمتر می‌شود، با افزایش طبقات، ولتاژ برق هم در سیم‌ها کمتر می‌شود.	۰/۷۵
۲۷	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) در کدام نوع استدلال، مقدمات ضرورتاً نتیجه را در پی دارند؟ ب) از کدام استدلال در مسائل علمی جهت بررسی فرضیه‌های علمی استفاده می‌شود؟ ج) در کدام نوع استدلال، حکم یک نمونه را به دلیل مشابهت ظاهری به مورد دیگر سرایت می‌دهیم؟	۰/۷۵
درس ششم		
۲۸	درست یا نادرست بودن عبارت زیر را مشخص کنید. جزئی و کلی بودن سور قضیه همان جزئی و کلی بودن موضوع قضیه است. <input type="checkbox"/> درست <input type="checkbox"/> نادرست	۰/۲۵
۲۹	جای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید. جملاتی که تمایلات، احساسات و خواسته‌ها را مطرح می‌کنند، جملات هستند.	۰/۲۵
۳۰	موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ مرتبط است؟ الف) موجب و سالبه ب) موضوعش جزئی است. ۱- قضیه شخصی ۲- کیفیت قضیه	۰/۵
۳۱	اقسام قضیه محصوره را در قضایای زیر تعیین کنید. (موجب کلیه، سالبه کلیه، موجب جزئی و سالبه جزئی) پرتکرار الف) هر نمک طعامی شور است. ب) اغلب دانش‌آموزان فعال هستند. ج) برخی از دانش‌آموزان درسخوان نیستند. د) هیچ‌یک از دانش‌آموزان از کلاس خارج نشدند.	۱
۳۲	به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید. الف) ملاک تمایز قضیه شخصی از قضیه محصوره چیست؟ ب) «مسند» و «نهاد» در ادبیات، معادل کدام یک از اجزای قضیه حملی در منطق هستند؟	۱
	جمع نمره	۲۰

ردیف	سؤالات	نمره						
۱	<p>درست یا نادرست بودن عبارتهای زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف) ذهن انسان همواره در معرض لغزش قرار دارد و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص، دچار اشتباه می‌شود.</p> <p>ب) لفظ «خانه» در عبارت «باران که می‌آید، خانه‌ام چکه می‌کند»، دلالت التزامی است.</p> <p>ج) اگر در استقرای تعمیمی، نمونه‌ها به صورت تصادفی انتخاب شوند، استدلال ضعیفی خواهد بود.</p> <p>د) جملات انشایی از عالم خارج خبر می‌دهد و تمایلات، احساسات و خواسته‌های ما را مطرح می‌کند.</p> <p>درست <input type="checkbox"/> نادرست <input type="checkbox"/></p> <p>درست <input type="checkbox"/> نادرست <input type="checkbox"/></p> <p>درست <input type="checkbox"/> نادرست <input type="checkbox"/></p> <p>درست <input type="checkbox"/> نادرست <input type="checkbox"/></p>	۱						
۲	<p>جاهای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید.</p> <p>الف) عبارت‌هایی مانند: «اتومبیلی که جلوی در مدرسه پارک است»، «افسوس که افسانه‌سرایان همه خفتند!» هستند.</p> <p>ب) در طبقه‌بندی امور مختلف، در نظر داشتن میان مفاهیم از اهمیت زیادی برخوردار است.</p> <p>ج) به جملات بامعنا که درباره چیزی خبر می‌دهد و قابل صدق و کذب است، می‌گویند.</p> <p>د) در قیاس استثنایی از صدق هر بخش به کذب دیگری و بالعکس می‌رسیم.</p>	۱						
۳	<p>گزینه درست را مشخص کنید.</p> <p>الف) کدام گزینه به ترتیب همانند نسبت‌های میان «کودک و ایرانی»، «سندلی و کلاس» و «انسان و فیلسوف» می‌باشد؟</p> <p>۱) خودکار و لوازم‌التحریر - انسان و جسم - گل و گیاه</p> <p>۲) دانش‌آموز و نوجوان - پرنده و خزنده - پرنده و قناری</p> <p>۳) کرونا و بیماری ویروسی - ماسک و دست‌کش - مسیحی و آلمانی</p> <p>۴) ایرانی و مخترع - برگ و درخت - دانشجو و درس‌خوان</p> <p>ب) نوع کدام تعریف «هما» با بقیه متفاوت است؟</p> <p>۱) مخفف حروف نخستین کلمات «هواپیمایی ملی ایران»</p> <p>۲) پرنده‌ای افسانه‌ای که در اسطوره‌های فارسی، نماد سعادت است.</p> <p>۳) ضمیری برای اشاره به تشبیه مذکر و مؤنث در زبان عربی</p> <p>۴) نوعی کرکس استخوان‌خوار با پشتی سیاه و سینه‌ای حنایی</p> <p>ج) در کدام گزینه، دامنه مصادیق موضوع و محمول هر دو قضیه یکسان است؟</p> <p>۱) بعضی از همشهریان دوچرخه‌سوارند. - هر نوشابه‌گازداری مضر است.</p> <p>۲) ابن‌سینا فیلسوف مشایی است. - هیچ پرنده‌ای چهارپا نیست.</p> <p>۳) هیچ عقابی حشره نیست. - بعضی پرندگان خوش صدا نیستند.</p> <p>۴) هیچ دایره‌ای دارای ضلع نیست. - فردوسی شاعر غزل‌سرا نیست.</p>	۱/۵						
۴	<p>مقاله‌های سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ مرتبط است؟</p> <table border="1"> <tr> <td>الف) نگارشی کلمات</td> <td>۱- فلانی اهل آن شهر و خسیس است؛ پس همه آن‌ها خسیس‌اند.</td> </tr> <tr> <td>ب) تمثیل ناروا</td> <td>۲- مادر بودن را شکر می‌گویم.</td> </tr> <tr> <td>ج) تعمیم شتابزده</td> <td>۳- همه آدمی مثل گل دو روز است، پس نمی‌توان به آن دل بست.</td> </tr> </table>	الف) نگارشی کلمات	۱- فلانی اهل آن شهر و خسیس است؛ پس همه آن‌ها خسیس‌اند.	ب) تمثیل ناروا	۲- مادر بودن را شکر می‌گویم.	ج) تعمیم شتابزده	۳- همه آدمی مثل گل دو روز است، پس نمی‌توان به آن دل بست.	۰/۷۵
الف) نگارشی کلمات	۱- فلانی اهل آن شهر و خسیس است؛ پس همه آن‌ها خسیس‌اند.							
ب) تمثیل ناروا	۲- مادر بودن را شکر می‌گویم.							
ج) تعمیم شتابزده	۳- همه آدمی مثل گل دو روز است، پس نمی‌توان به آن دل بست.							
۵	<p>عبارات زیر ممکن است منجر به چه نوع مغالطه لفظ بر معنا شود؟ پرتکرار (اشتراک لفظ، توسل به معنای ظاهری، نگارشی کلمات و ابهام در مرجع ضمیر)</p> <p>الف) چرا زنبورها هم‌هش گل می‌خورند؟ نمی‌دانم، شاید دروازه‌بان خوبی ندارند!</p> <p>ب) مرد ثروتمندی در یک معامله به دستان خود اشاره می‌کرد و می‌گفت: والله دستم خالی است، به من تخفیف دهید!</p>	۰/۵						
۶	<p>مفاهیم جزئی و کلی را مشخص کنید. پرتکرار</p> <p>الف) پسر کوچک حسن ب) ویکتور هوگو ج) کتاب این فیلسوف</p>	۰/۷۵						

ردیف	سوالات	نمره												
۷	نوع تعاریف زیر را تعیین کنید. الف) شاد: نوعی پیام‌رسان، مخفف شبکه ارتباطی دانش آموزی ب) انسولین: دارویی برای درمان بیماری دیابت و کنترل قند خون ج) حیوان: به موجوداتی مثل اسب، سگ، گربه، کبوتر و ماهی گفته می‌شود.	۰/۷۵												
۸	هیچ تعاریف زیر را بیان کنید. پرتکرار الف) انسان: موجود زنده‌ای که برای زنده ماندن نیاز به اکسیژن دارد. ب) آزمون جامع دکتری: آزمونی که از دانشجویان مقطع دکتری گرفته می‌شود و به صورت جامع برگزار می‌گردد. ج) منطق: علمی که درباره استدلال‌های درست بحث می‌کند.	۰/۷۵												
۹	نوع استدلال‌های زیر را مشخص کنید. پرتکرار الف) روح انسان مانند مرهی است در قفس تن، تا از قفس رها نشود، آزادی عمل پیدا نکند. ب) یکی از کارمندان امروز لباس سسیاه پوشیده است، در حالی که امروز یکی از ایام مذهبی نیست، پس احتمالاً یکی از بستگانش فوت کرده است. ج) یکی از مؤسسه‌های نظرسنجی درباره پیشرفت علمی و صنعتی ایران در سطح گسترده‌ای از مردم نظرخواهی کرد، سپس اعلام کرد همه ایرانیان خواهان پیشرفت سریع علمی و صنعتی ایران هستند.	۰/۷۵												
۱۰	مشخص کنید کدام گزینه‌ها در منطق بررسی نمی‌شوند. الف) کل از اجزای خود بزرگ‌تر است. ب) ای که میان جان من تلقین شعرم می‌کنی. ج) آیا تاکنون از موزه دیدن کرده‌اید؟ د) دوش مرغی به صبح می‌نالید.	۰/۵												
۱۱	از میان موارد زیر، قضایای حملی و شرطی را مشخص کنید. الف) توانا بود هر که دانا بود ج) هر چیز به جای خویش نیکوست.	۰/۵												
۱۲	عکس محصورات چهارگانه را بنویسید. موجبه کلیه ← سالبه کلیه ← موجبه جزئیه ← سالبه جزئیه ←	۱												
۱۳	در جدول زیر مشخص کنید که در هر یک از روابط مربع تقابل کمیت و کیفیت دو قضیه، ثابت می‌مانند یا تغییر می‌کنند. <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>روابط تقابل</th> <th>کمیت</th> <th>کیفیت</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>تناقض</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>تضاد</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>تداخل</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	روابط تقابل	کمیت	کیفیت	تناقض			تضاد			تداخل			۱/۵
روابط تقابل	کمیت	کیفیت												
تناقض														
تضاد														
تداخل														
۱۴	اعتبار یا عدم اعتبار قیاس‌های زیر را مشخص کنید. در صورت عدم اعتبار، مشخص کنید که کدام شرط را نداشته است. پرتکرار الف) بعضی الف ب نیست. ب) هر الف ب است. ج) بعضی الف ب است. د) بعضی الف ج نیست. ه) بعضی ج ب است. ز. بعضی الف ج است. معتبر <input type="checkbox"/> نامعتبر <input type="checkbox"/> ب) بعضی الف ب است. ج) بعضی ج ب است. د) بعضی الف ج است. ه) بعضی ج ب نیست. ز. بعضی الف ج نیست. معتبر <input type="checkbox"/> نامعتبر <input type="checkbox"/>	۱/۵												
۱۵	شکل قیاس‌های زیر را تعیین کنید. الف) هر ایرانی آسیایی است. هر مازندرانی ایرانی است؛ بعضی آسیایی‌ها مازندرانی‌اند. ب) این جسم مایع است، هر مایعی بخار می‌شود؛ این جسم بخار می‌شود. ج) هر تشخوارکننده‌ای مهره‌دار است، هر تشخوارکننده‌ای هلفخوار است؛ بعضی مهره‌داران هلفخوار هستند. د) هیچ مسلمان مسیحی نیست، هر کاتولیکی مسیحی است؛ هیچ مسلمان کاتولیک نیست.	۱												

ردیف	سؤالات	نمره																				
۱۶	دامنهٔ مصادیق موضوع و محمول را با علامت مثبت یا منفی مشخص کنید. بعضی از مردمان بزرگ خلاق نبوده‌اند.	۰/۵																				
۱۷	هر یک از قضایای شرطی منفصل با کدام یک از احکام قضایا تناظر دارد؟ نسبت بین دو جزء قضیهٔ منفصل حقیقی ← نسبت بین دو جزء قضیهٔ منفصل مانع‌الجمع ← نسبت بین دو جزء قضیهٔ منفصل مانع‌الرفع ←	۰/۷۵																				
۱۸	جدول زیر را با توجه به قیاس استثنایی اتصالی کامل کنید.	۱/۵																				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>مقدمهٔ اول</th> <th>مقدمهٔ دوم</th> <th>نتیجه</th> <th>نوع قیاس یا مغالطه</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td>اگر تگرگ ببارد، محصولات کشاورزی آسیب می‌بیند.</td> <td>.....</td> <td>پس تگرگ آمده است.</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>اگر برف ببارد، جادهٔ چالوس بسته می‌شود.</td> <td>.....</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>۳</td> <td>هر کس دیپلم انسانی دارد، آرایه می‌داند.</td> <td>.....</td> <td>دیپلمه ریاضی آرایه نمی‌داند.</td> <td>.....</td> </tr> </tbody> </table>	ردیف	مقدمهٔ اول	مقدمهٔ دوم	نتیجه	نوع قیاس یا مغالطه	۱	اگر تگرگ ببارد، محصولات کشاورزی آسیب می‌بیند.	پس تگرگ آمده است.	۲	اگر برف ببارد، جادهٔ چالوس بسته می‌شود.	۳	هر کس دیپلم انسانی دارد، آرایه می‌داند.	دیپلمه ریاضی آرایه نمی‌داند.	
ردیف	مقدمهٔ اول	مقدمهٔ دوم	نتیجه	نوع قیاس یا مغالطه																		
۱	اگر تگرگ ببارد، محصولات کشاورزی آسیب می‌بیند.	پس تگرگ آمده است.																		
۲	اگر برف ببارد، جادهٔ چالوس بسته می‌شود.																		
۳	هر کس دیپلم انسانی دارد، آرایه می‌داند.	دیپلمه ریاضی آرایه نمی‌داند.																		
۱۹	نوع قضایای شرطی را در قضایای منفصل زیر تعیین کنید. (منفصل حقیقی، مانع‌الجمع و مانع‌الرفع) پرتکرار الف) یا انسان جاودانه است یا با مرگ زندگی‌اش تمام می‌شود. ب) مکافات عمل یا در دنیا است یا در آخرت.	۰/۵																				
۲۰	در قیاس‌های زیر توضیح دهید خطای صوری رخ داده یا خطای غیر صوری. (خطای مادی ناشی از به کار بردن مقدمات غلط) الف) هر مرغابی پروازکننده است. (ب) هیچ اسبی گربه نیست. هر پروازکننده‌ای تخم‌گذار است. <u>هیچ گربه‌ای گوسفند نیست.</u> ∴ هر مرغابی تخم‌گذار است. ∴ هیچ اسبی گوسفند نیست.	۱																				
۲۱	نوع مغالطات زیر که تحت تأثیر عوامل روانی به وجود می‌آید را تعیین کنید. پرتکرار الف) تمام طرفداران «اقتصاد آزاد» یک سری هارتگرند که خون مردم را در شیشه می‌کنند تا منافع خودشان تأمین شود. ب) اگر می‌خواهید نیکوکاری کنید، در بانک «ما» حساب باز کنید تا با سرمایه‌تان کار خیر انجام شود.	۰/۵																				
۲۲	به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) در احکام قضایا تفاوت اصلی تقابل و عکس مستوی در چیست؟ ب) انفصال در قضایای شرطی منفصل مانع‌الجمع را توضیح دهید. ج) مغالطهٔ «بار ارزشی کلمات» را تعریف کنید.	۱/۵																				
	جمع نمره	۲۰																				



- ۱۴ الف) تباین (۰/۲۵) (درس ۳) / ب) منوجه (۰/۲۵) (درس ۳)
 ج) مطلق (۰/۲۵) (درس ۳) / د) تساوی (۰/۲۵) (درس ۳)
- ۱۵ موجود زنده < حیوان < پرنده < قناری (هر مورد ۰/۲۵) (درس ۳)
- ۱۶ درست (۰/۲۵) (درس ۴)
- ۱۷ دوری (۰/۲۵) (درس ۴)
- ۱۸ گزینه ۱ «الف» (۰/۲۵) (درس ۴) تعریف «جاندار» جامع نیست، زیرا گیاهان را شامل نمی‌شود، ولی مانع است، زیرا هر دارای حواسی، جاندار است (رد گزینه ۳) و دوری هم نیست، چون از خود مفهوم «جاندار» استفاده نکرده است. (رد گزینه ۲)
- تعریف «متافیزیک» مانع نیست، زیرا شامل «ریاضی» هم می‌شود، اما جامع است، زیرا «متافیزیک» بخش اصلی فلسفه است و روش آن استدلالی است. (رد گزینه ۴)
- ۱۹ الف) تعریف ترکیبی، ترکیبی از تعاریف لغوی و از طریق ذکر مصادیق (۰/۲۵) (درس ۴) / ب) تعریف مفهومی (۰/۲۵) (درس ۴) / ج) تعریف از طریق ذکر مصادیق (۰/۲۵) (درس ۴) / د) تعریف لغوی (۰/۲۵) (درس ۴)
- ۲۰ الف) دوری است. (۰/۲۵) (درس ۴) / ب) مانع نیست. (۰/۲۵) (درس ۴) / ج) جامع نیست. (۰/۲۵) (درس ۴) (زیرا ممکن است کسی باسواد باشد، اما تا دیپلم درس نخوانده باشد.) / د) واضح نیست. (۰/۲۵) (درس ۴)
- ۲۱ الف) شناساندن مفاهیم و تصورات مجهول برای شنونده (۰/۲۵) (درس ۴) / ب) در این تعریف، به تحلیل مفهوم مورد نظر می‌پردازیم (۰/۲۵) (درس ۴)
- ۲۲ الف) استنتاج بهترین تبیین (۰/۲۵) (درس ۵) / ب) جامعه آماری (۰/۲۵) (درس ۵)
- ۲۳ الف) ۲- استقرای تعمیمی (۰/۲۵) (درس ۵) / ب) ۳- راه مقابله با استقرای تمثیلی غلط (۰/۲۵) (درس ۵)
- ۲۴ گزینه ۴ «الف» (۰/۲۵) (درس ۵) از خصوصیات مهم آبغوره و آب نارنج ترش بودن است؛ لذا استقرای تمثیلی قوی است.
 بررسی سایر گزینه‌ها؛ گزینه ۱ «الف»: ضعیف است. به صرف برادر بودن حسن با حسین نمی‌توان نتیجه گرفت که حسن نیز در مسابقات کشوری قهرمان شود، ممکن است حسین استاد شطرنج باشد.
 گزینه ۲ «الف»: ضعیف است. می‌توان آن را نقد کرد: مثلاً بخشش را به انعکاس صدا در کوه تشبیه کرد که هرچه بیشتر فریاد بزنی، صداهای بیشتری به سوی تو بازمی‌گردد.
 گزینه ۳ «الف»: ضعیف است. ماه کره‌ای است که نور خود را از خورشید می‌گیرد، به صرف نورانی بودن نباید حکم کنیم که نورش از خودش است.
- ۲۵ الف) استقرای ضعیف (۰/۲۵) (درس ۵) / ب) استقرای قوی (۰/۲۵) (درس ۵) / ج) استقرای قوی (۰/۲۵) (درس ۵) / د) استقرای ضعیف (۰/۲۵) (درس ۵)
- ۲۶ الف) مغالطه تمثیل ناروا (۰/۲۵) (درس ۵) / ب) مغالطه تعمیم شتابزده (۰/۲۵) (درس ۵) / ج) مغالطه تمثیل ناروا (۰/۲۵) (درس ۵)
- ۲۷ الف) استدلال قیاسی (۰/۲۵) (درس ۵) / ب) استنتاج بهترین تبیین (۰/۲۵) (درس ۵) / ج) استقرای تمثیلی (۰/۲۵) (درس ۵)
- ۲۸ نادرست: سور قضیه دامنه مصادیق موضوع است، نه جزئی و کلی بودن خود موضوع. (۰/۲۵) (درس ۶)

- ۲۹ ۱- نمونه‌ها باید تصادفی باشند. (۰/۲۵) (درس ۵) ۲- نمونه‌ها باید متفاوت بوده و بیانگر همه طیف‌های مختلفی باشند که در جامعه آماری ما وجود دارند. (۰/۲۵) (درس ۵) ۳- تعداد نمونه‌ها نسبت به کل جامعه آماری نسبت مناسبی داشته باشند. (ذکر دو مورد کافی است.)
- ۳۰ مصادیق (۰/۲۵) (درس ۶)
- ۳۱ کیفیت قضیه (۰/۲۵) (درس ۶)
- ۳۲ ۱- خبری (۰/۲۵) (درس ۶) ۲- انشایی (تمنا) (۰/۲۵) (درس ۶) ۳- انشایی (امری) (۰/۲۵) (درس ۶) ۴- خبری (۰/۲۵) (درس ۶)
- ۳۳ الف) شرطی (۰/۲۵) (درس ۶) / ب) حملی (۰/۲۵) (درس ۶)
- ۳۴ قضیه شخصی (۰/۲۵) (درس ۶) موضوع: دماوند (۰/۲۵) (درس ۶) محمول: بلندترین قله ایران (۰/۲۵) (درس ۶) رابطه: است (موجه) (۰/۲۵) (درس ۶)
- نکته گاهی می‌شود جای موضوع و محمول تغییر کند.

امتحان ۲ (نوبت اول)

- ۱ نادرست: منطق همچون شاقول بنایی است که باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود؛ اما آجرها و مواد لازم برای ساختن بنا را باید از علوم دیگر تهیه کرد. (۰/۲۵) (درس ۱)
- ۲ الف) تصور (۰/۲۵) (درس ۱) / ب) تصدیق (۰/۲۵) (درس ۱) / ج) تصدیق (۰/۲۵) (درس ۱) / د) تصور (۰/۲۵) (درس ۱)
- ۳ الف) تعریف (۰/۲۵) (درس ۱) / ب) استدلال (۰/۲۵) (درس ۱) / ج) تعریف (۰/۲۵) (درس ۱)
- ۴ نادرست: ابهام موجود در جملاتی که ضمیر در آن ناشی از مشخص نبودن مرجع ضمیر است می‌تواند منشأ خطای اندیشه گردد، نه هر ضمیری. (۰/۲۵) (درس ۲)
- ۵ التزامی (۰/۲۵) (درس ۲)
- ۶ الف) تضمینی (۰/۲۵) (درس ۲) / ب) التزامی (۰/۲۵) (درس ۲) / ج) التزامی (۰/۲۵) (درس ۲) / د) مطابقی (۰/۲۵) (درس ۲)
- ۷ الف) اشتراک لفظ (۰/۲۵) (درس ۲) / ب) ابهام در مرجع ضمیر (۰/۲۵) (درس ۲) / ج) نگارشی کلمات (۰/۲۵) (درس ۲) توضیح: اسب سواری یا اسب سواری / د) توسل به معنای ظاهری (۰/۲۵) (درس ۲)
- ۸ به کار بردن دلالت مطابقی به جای تضمینی و التزامی منجر به مغالطه توسل به معنای ظاهری می‌شود. (۰/۲۵) (درس ۲)
- ۹ درست (۰/۲۵) (درس ۳)
- ۱۰ تباین (۰/۲۵) (درس ۳)
- ۱۱ الف) ۲- عموم و خصوص مطلق (۰/۲۵) (درس ۳) / ب) ۱- عموم و خصوص منوجه (۰/۲۵) (درس ۳)
- ۱۲ گزینه ۳ «الف» (۰/۲۵) (درس ۳) در قضیه «هر الف ب است»، بین «الف» و «ب» ممکن است رابطه تساوی باشد: هر الف ب است، هر ب الف است؛ مانند مثلث و شکل سه‌ضلعی. ممکن است رابطه عموم و خصوص مطلق نیز باشد: هر الف ب است، بعضی ب الف است، بعضی ب الف نیست؛ مانند ایرانی و آسیایی.
- ۱۳ الف) کلی (۰/۲۵) (درس ۳) / ب) جزئی (۰/۲۵) (درس ۳)

۲۹ انشایی (۰/۲۵) (درس ۶)

۳۰ الف ۲- کیفیت قضیه (۰/۲۵) (درس ۶)

ب ۱- قضیه شخصی (۰/۲۵) (درس ۶)

۳۱ الف) موجبه کلیه (۰/۲۵) (درس ۶) / ب) موجبه جزئیه (۰/۲۵) (درس ۶)

ج) سالبه جزئیه (۰/۲۵) (درس ۶) / د) سالبه کلیه (۰/۲۵) (درس ۶)

۳۲ الف) ملاک تمایز قضیه شخصی و قضیه محصوره، جزئی و کلی بودن موضوع قضیه است. در شخصی موضوع جزئی است و در محصوره موضوع کلی است. (۰/۵) (درس ۶) / ب) مسند معادل «محمول» قضیه و نهاد معادل «موضوع» قضیه حملی است. (۰/۵) (درس ۶)

امتحان ۳ (نوبت اول)

۱ الف) درست (۰/۲۵) (درس ۱) / ب) درست (۰/۲۵) (درس ۲) / ج) نادرست: کل معنای لفظ مورد نظر است. (۰/۲۵) (درس ۲) / د) نادرست: در رابطه عموم و خصوص مطلق مصادیق یک مفهوم عام‌تر و مصادیق دیگری خاص‌تر است نه عموم و خصوص من‌وجه. (۰/۲۵) (درس ۳) / ه) نادرست: اقسام مختلف یک مفهوم باید نسبت به یکدیگر رابطه تباین داشته باشند، نه عموم و خصوص مطلق (۰/۲۵) (درس ۳) / و) درست (۰/۲۵) (درس ۴) / ز) درست (۰/۲۵) (درس ۵) / ح) نادرست: جمله خبری درباره عالم خارج خبر می‌دهند، جملات انشایی خبری از عالم خارج نمی‌دهند، بلکه تمایلات و خواسته‌های ما را مطرح می‌کنند. (۰/۲۵) (درس ۶)

۲ الف) استدلال (۰/۲۵) (درس ۱) / ب) عملی (۰/۲۵) (درس ۱) / ج) اشتراک لفظ (۰/۲۵) (درس ۲) / د) جزئی (۰/۲۵) (درس ۳) / ه) لغوی (۰/۲۵) (درس ۴) / و) تعمیم شتابزده (۰/۲۵) (درس ۵) / ز) کیفیت قضیه (۰/۲۵) (درس ۶)

۳ الف) ۳ (۰/۲۵) (درس ۲) / ب) ۷ (۰/۲۵) (درس ۵) / ج) ۵ (۰/۲۵) (درس ۱) / د) ۸ (۰/۲۵) (درس ۴) / ه) ۴ (۰/۲۵) (درس ۳) / و) ۱ (۰/۲۵) (درس ۶) / ز) ۶ (۰/۲۵) (درس ۵)

۴ الف) تصدیق (۰/۲۵) / ب) تصور (۰/۲۵) / ج) تصور (۰/۲۵) / د) تصدیق (۰/۲۵) (درس ۱)

۵ الف) التزامی (۰/۲۵) / ب) تضمنی (۰/۲۵) / ج) التزامی (۰/۲۵) / د) مطابقی (۰/۲۵) (درس ۲)

۶ الف) توسل به معنای ظاهری (۰/۲۵) / ب) ابهام در مرجع ضمیر (۰/۲۵) / ج) نگارشی کلمات (۰/۲۵) / د) اشتراک لفظ (۰/۲۵) (درس ۲)

۷ الف) کلی (۰/۲۵) / ب) کلی (۰/۲۵) / ج) جزئی (۰/۲۵) / د) جزئی (۰/۲۵) / ه) کلی (۰/۲۵) / و) جزئی (۰/۲۵) (درس ۳)

۸ الف) من‌وجه (۰/۲۵) / ب) مطلق (۰/۲۵) / ج) تباین (۰/۲۵) / د) تساوی (۰/۲۵) / ه) مطلق (۰/۲۵) / و) من‌وجه (۰/۲۵) (درس ۳)

۹ الف) لغوی (۰/۲۵) / ب) از طریق ذکر مصادیق (۰/۲۵) / ج) مفهومی (۰/۲۵) / د) لغوی (۰/۲۵) / ه) مفهومی (۰/۲۵) / و) از طریق ذکر مصادیق (۰/۲۵) / ز) لغوی (۰/۲۵) (درس ۴)

۱۰ الف) جامع نیست و مانع نیست (۰/۲۵) / ب) مانع نیست (۰/۲۵) / ج) دوری است (۰/۲۵) / د) واضح نیست (۰/۲۵) / ه) مانع نیست (۰/۲۵) / و) جامع نیست (۰/۲۵) (درس ۴)

۱۱ الف) استقرای تمثیلی (۰/۵) / ب) استقرای تعمیمی (۰/۵) / ج) استنتاج بهترین تبیین (۰/۵) / د) استقرای تعمیمی (۰/۵) (درس ۵)

۱۲ الف) احتمالاً می‌خواهد خودکشی کند. (۰/۵) / ب) احتمالاً ندردی می‌دهند. (۰/۵) (درس ۵)

۱۳ الف) انشایی (۰/۲۵) / ب) خبری (۰/۲۵) (درس ۶)

۱۴ هر ایرانی دارای کارت ملی است.

ایرانی: موضوع (۰/۲۵) دارای کارت ملی: محمول (۰/۲۵) است: رابطه (۰/۲۵) (درس ۶)

۱۵ الف) شخصی (۰/۲۵) / ب) محصوره (۰/۲۵) / ج) شخصی (۰/۲۵) / د) محصوره (۰/۲۵) (درس ۶)

امتحان ۴ (نوبت اول)

۱ الف) درست (۰/۲۵) (درس ۱) / ب) نادرست: ذهن انسان به صورت طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد، منطق دانان این قواعد را کشف کرده‌اند. (۰/۲۵) (درس ۱) / ج) درست (۰/۲۵) (درس ۲) / د) نادرست: مشخص نبودن مرجع ضمیر در جملات، از عوامل پیدایش مغالطه ابهام در مرجع ضمیر است. (۰/۲۵) (درس ۲) / ه) نادرست: در هنگام طبقه‌بندی مفاهیم، وجوه اشتراک آن‌ها را با مفاهیم مشابه و وجوه افتراق آن‌ها را با مفاهیم غیرمشابه مشخص می‌کنیم. (۰/۲۵) (درس ۳) / و) درست (۰/۲۵) (درس ۴) / ز) نادرست: از شرایط استقرای قوی این است که نمونه‌ها باید متفاوت و تصادفی باشند. (۰/۲۵) (درس ۵)

۲ الف) تعریف (۰/۲۵) - استدلال (۰/۲۵) / ب) اشتراک لفظ (۰/۲۵) (درس ۲) / ج) بخشی (۰/۲۵) (درس ۲) / د) مصادیق (۰/۲۵) (درس ۳) / ه) عموم و خصوص مطلق (۰/۲۵) (درس ۳) / و) جامع افراد (۰/۲۵) (درس ۴) / ز) استقرایی (۰/۲۵) (درس ۵) / ح) موضوع (۰/۲۵) - محمول (۰/۲۵) (درس ۶)

۳ الف) ۳ (۰/۲۵) (درس ۳) / ب) ۱ (۰/۲۵) (درس ۴) / ج) ۲ (۰/۲۵) (درس ۵) / د) ۵ (۰/۲۵) (درس ۴) / ه) ۶ (۰/۲۵) (درس ۵) / و) ۴ (۰/۲۵) (درس ۶)

۴ الف) گزینه «۴» (۰/۵) (درس ۴) در یک طبقه‌بندی درست باید بین طبقات رابطه عموم و خصوص مطلق باشد. هر مربعی نوعی لوزی است، هر لوزی نوعی متوازی‌الاضلاع است و هر متوازی‌الاضلاع نوعی چهارضلعی است. بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه «۱»: «پاره خط» با «مثلث و شکل» رابطه تباین دارد. همچنین «مقدار» مفهوم عام‌تری نسبت به سایر مفاهیم است و علامت بزرگ‌تر اشتباه گذاشته شده است.

گزینه «۲»: «علم» مفهوم عام‌تری نسبت به مفاهیم دیگر دارد و علامت بزرگ‌تر اشتباه گذاشته شده است.

گزینه «۳»: رابطه «تصدیق» با سایر مفاهیم، تباین است.

ب) گزینه «۴» (۰/۵) (درس ۵) تعمیم قوی سه شرط داشت که هر کدام نقض شوند، مغالطه تعمیم شتابزده پیش می‌آید: شرط اول: تعداد نمونه‌ها متناسب با تعداد جامعه آماری باشد (تأیید گزینه ۴) شرط دوم: نمونه‌ها تصادفی باشند. شرط سوم: نمونه‌ها متفاوت و بیانگر همه طیف‌ها باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه «۱»: برعکس این مطلب درست است. در استقرای تعمیمی از مقدمات جزئی به نتیجه‌ای کلی می‌رسیم. گزینه «۲»: «به‌طور کامل مشابهت نداشتند» در تمثیل‌های روا هم هست. اگر مطلب نادرستی با تمثیل اثبات شود، تمثیل ناروا خواهد بود، ولی اگر مطلب درست باشد، تمثیل رواست: پس ناروایی تمثیل به جهت عدم تشابه کامل نیست. گزینه «۳»: «تمثیل» روشی برای تفهیم مطالب است، نه استقرای تمثیلی. استقرای تمثیلی، استدلالی است که برای اثبات یک مطلب (نه تفهیم آن) از تمثیل استفاده می‌کند.

امتحان ۱۰ (نوبت دوم)



۱ الف) درست (۰/۲۵) (درس ۳) / ب) نادرست: استقرای تعمیمی است نه تمثیلی. (۰/۲۵) (درس ۵) / ج) درست (۰/۲۵) (درس ۶) / د) نادرست: در تداخل، مصادیق قضیه جزئی در ذیل قضیه کلی قرار دارند. (۰/۲۵) (درس ۷) / ه) درست (۰/۲۵) (درس ۸) / و) نادرست: دو جزء قضیه شرطی منفصل مانعةالجمع، قابل جمع در کذب و غیرقابل جمع در صدق هستند. (۰/۲۵) (درس ۹)

۲ الف) جزئی (۰/۲۵) (درس ۳) / ب) واضح بودن (۰/۲۵) (درس ۴) / ج) تمثیل (۰/۲۵) (درس ۵) / د) سور (۰/۲۵) (درس ۶) / ه) عکس لازم‌الصدق (۰/۲۵) (درس ۷) / و) شکست دادن (۰/۲۵) (درس ۱۰)

۳ الف) گزینه «۳» (۰/۲۵) (درس ۴) اسم و ضمیر و فعل و حرف از مصادیق کلمه هستند؛ لذا تعریف از طریق ذکر مصادیق است. / ب) گزینه «۳» (۰/۲۵) (درس ۸) نقیض قضیه «بعضی م ج نیست» می‌شود: «هر م ج است» سپس به اجزای غیرحد وسط مقدمه توجه می‌کنیم، اگر منفی باشد، در نتیجه نباید مثبت باشد، در این مقدمه «ج» منفی است، پس در نتیجه نیز باید منفی باشد، تنها در گزینه «۳» «ج» مثبت است؛ لذا شرط سوم معتبر بودن قیاس را ندارد. / ج) گزینه «۴» (۰/۲۵) (درس ۹) این قضیه منفصل مانعةالجمع است، زیرا دو طرف با هم صادق نمی‌شوند، ولی با هم کاذب می‌شوند؛ بنابراین رابطه دو طرف قضیه (مثلت و غیرشکل)، تباین است، پس می‌توان گفت «هیچ مثلی غیرشکل نیست». گزینه «۴» متداخل عکس مستوی همین قضیه است و لذا صادق است.

۴ الف) ۳- تعریف و استدلال (۰/۲۵) (درس ۱) / ب) ۶- دلالت التزامی (۰/۲۵) (درس ۲) / ج) ۴- دلالت تضمنی (۰/۲۵) (درس ۲) / د) ۵- قیاس اقترانی (۰/۲۵) (درس ۸) / ه) ۲- مغالطه توسل به احساسات (۰/۲۵) (درس ۱۰) / و) ۱- قیاس استثنایی (۰/۲۵) (درس ۹)

۵ الف) ۱- تصدیق (۰/۲۵) (درس ۱) / ب) ۲- تباین (۰/۲۵) (درس ۳) / ج) ۲- جامع افراد (۰/۲۵) (درس ۴) / د) ۱- مثبت (۰/۲۵) (درس ۸) / ه) ۶ الف) اشتراک لفظ (حرف «با»: به وسیله - به همراه) (۰/۲۵) (درس ۲) / ب) شیوه نگارشی کلمات در کلمه «جانان»: ۱- عزیز و دوست‌داشتنی ۲- جای نان (۰/۲۵) (درس ۲)

۷ الف) کلی (۰/۲۵) (درس ۳) / ب) کلی (۰/۲۵) (درس ۳) / ج) جزئی (۰/۲۵) (درس ۳)

۸ الف) دوری است. (۰/۲۵) (درس ۴) / ب) مانع نیست. (شامل مصدر هم می‌شود) (۰/۲۵) (درس ۴)

۹ الف) قوی (۰/۲۵) (درس ۵) / ب) ضعیف (۰/۲۵) (درس ۵) یکبار خرید گلایی، بعد تعمیم به کل میوه‌ها خیلی ضعیف است.

۱۰ الف) استقرای تمثیلی (۰/۲۵) (درس ۵)

ب) استنتاج بهترین تبیین (۰/۲۵) (درس ۵)

۱۱ الف) محصوره (۰/۲۵) (درس ۶) / ب) شخصی (۰/۲۵) (درس ۶)

۱۲ (درس ۷)

بعضی الف ب است.	هیچ الف ب نیست.	بعضی الف ب نیست.
تداخل / صادق (۰/۲۵)	تضاد / کاذب (۰/۲۵)	تناقض / کاذب (۰/۲۵)

۱۳ الف) تناقض (۰/۲۵) (درس ۷) / ب) تداخل (۰/۲۵) (درس ۷) / ج) عکس مستوی (۰/۲۵) (درس ۷) / د) تضاد (۰/۲۵) (درس ۷)

۱۴ الف) (استدلالی ← مثبت/ تعریف ← مثبت) (۰/۲۵) (درس ۸) / ب) (علم‌ها ← منفی/ تصور ← منفی) (۰/۲۵) (درس ۸)

۱۵ حداقل یکی از مقدمات موجب باشد. (به عبارت دیگر هر دو مقدمه سالبه نباشند). در مورد «الف»، این شرط رعایت نشده است. (هر دو مقدمه، سالبه هستند). (۰/۲۵) (درس ۸)

۱۶ الف) حد وسط (در دریا - دریا) عیناً تکرار نشده، عدم تکرار حد وسط در لفظ است. (۰/۲۵) (درس ۸) / ب) حد وسط (زهره) دو معنا به کار رفته: ۱- نام دختر ۲- نام سیاره عدم تکرار حد وسط در معنا است. (۰/۲۵) (درس ۸) / ج) حد وسط (از کلر و سدیم - کلر و سدیم) عیناً تکرار نشده، عدم تکرار حد وسط در لفظ است. (۰/۲۵) (درس ۸)

۱۷ الف) مقدم: چون تو بیایی - تالی: غم از دل برود (۰/۲۵) (درس ۹) / ب) مقدم: صبح زود از خواب بیدار شوی - تالی: به کارهایت خواهی رسید. (۰/۲۵) (درس ۹)

۱۸ الف) مانعةالرفع (۰/۲۵) (درس ۹) / ب) حقیقی دو جزء قضیه تناقض دارند، لذا نه با هم صادق‌اند، نه با هم کاذب‌اند (۰/۲۵) (درس ۹)

۱۹ الف) استثنایی اتصالی رفع تالی، معتبر (۰/۲۵) (درس ۹) / ب) استثنایی انفصالی حقیقی، معتبر (۰/۲۵) (درس ۹)

۲۰ الف) مثبت (۰/۲۵) (درس ۱۰) / ب) خنثی (۰/۲۵) (درس ۱۰) / ج) منفی (۰/۲۵) (درس ۱۰)

۲۱ الف) مسموم کردن چاه (۰/۲۵) (درس ۱۰) / ب) بزرگ‌نمایی (۰/۲۵) (درس ۱۰) / ج) تله‌گذاری (۰/۲۵) (درس ۱۰)

۲۲ الف) یعنی تعریف باید تنها بر مصادیق آن مفهوم صدق کند و بر مصادیق مفاهیم دیگر صدق نکند و در اصطلاح «مانع اغیار» باشد. (۰/۲۵) (درس ۴) / ب) به جملات بامعنایی که درباره چیزی خبر می‌دهند و می‌توانیم درباره صدق (درستی) یا کذب (نادرستی) آن‌ها سخن بگوییم، «قضیه» می‌گویند. (۰/۲۵) (درس ۴)

امتحان ۱۱ (نوبت دوم)



۱ الف) درست (۰/۲۵) (درس ۱) / ب) نادرست: لفظ «خانه» در عبارت «باران که می‌آید، خانها چکه می‌کند» دلالت تضمنی است منظور سقف خانه است. (۰/۲۵) (درس ۲) / ج) نادرست: از شرایط استقرای تعمیمی قوی اینست که نمونه‌ها به صورت تصادفی انتخاب شوند. (۰/۲۵) (درس ۵) / د) نادرست: جملات انشایی خبری از عالم خارج نمی‌دهند. (۰/۲۵) (درس ۶)

۲ الف) تصور (۰/۲۵) (درس ۱) / ب) نسبت‌های چهارگانه (۰/۲۵) (درس ۳) / ج) قضیه (۰/۲۵) (درس ۶) / د) انفصالی حقیقی (۰/۲۵) (درس ۹)

۳ الف) گزینه «۲» (۰/۲۵) (درس ۳) نسبت‌ها به ترتیب: عموم و خصوص من وجه، تباین و عموم و خصوص مطلق.

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه «۱»: مطلق - مطلق - مطلق، گزینه «۳»: مطلق - تباین - منوجه، گزینه «۴»: منوجه - تباین - منوجه

ب) گزینه «۱» (۰/۲۵) (درس ۴) گزینه «۱» تعریف لغوی است، سایر گزینه‌ها تعریف مفهومی هستند.

ج) گزینه «۴» (۵/۵) (درس ۸)

بررسی گزینه‌ها: گزینه «۱»: همشهریان - دوچرخه سوار - نوشابه گاز دار + مضر -
گزینه «۲»: ابن سینا + فیلسوف مشایی - / پرنده + چهارپا +
گزینه «۳»: عقاب + حشره + / پرندگان - خوش صدا +
گزینه «۴»: دایره + دارای ضلع + / فردوسی + شاعر غزل سرا +

۴ الف) ۲ (۵/۲۵) (درس ۲) / ب) ۳ (۵/۲۵) (درس ۵) / ج) ۱ (۵/۲۵) (درس ۵)

۵ الف) اشتراک لفظ در لفظ: گل خوردن (۵/۲۵) (درس ۲) / ب) توسل به معنای ظاهری (دستم خالی است، به دلالت التزامی: پول ندارم، به دلالت مطابقی: در دستانم چیزی وجود ندارد) (۵/۲۵) (درس ۲)

۶ الف) کلی (۵/۲۵) (درس ۳) / ب) جزئی (۵/۲۵) (درس ۳) / ج) کلی (۵/۲۵) (درس ۳)

۷ الف) تعریف لغوی (۵/۲۵) (درس ۴) / ب) تعریف مفهومی (۵/۲۵) (درس ۴) / ج) تعریف از طریق ذکر مصادیق (۵/۲۵) (درس ۴)

۸ الف) مانع نیست. (۵/۲۵) (درس ۴) / ب) دوری است. (۵/۲۵) (درس ۴) / ج) جامع نیست. (۵/۲۵) (درس ۴)

۹ الف) استقرای تمثیلی (۵/۲۵) (درس ۵) / ب) استنتاج بهترین تبیین (۵/۲۵) (درس ۵) / ج) استقرای تعمیمی (۵/۲۵) (درس ۵)

۱۰ «ب» و «ج» جملات انشایی هستند و در منطق بررسی نمی‌شوند. (۵/۵) (درس ۶)

۱۱ الف) شرطی (۵/۲۵) (درس ۶) / ب) حملی (۵/۲۵) (درس ۶)

۱۲ موجبه کلیه ← موجبه جزئیه (۵/۲۵) (درس ۷) / سالبه کلیه ← سالبه جزئیه (۵/۲۵) (درس ۷) / موجبه جزئیه ← سالبه جزئیه (۵/۲۵) (درس ۷) / عکس لازم‌الصدق ندارد. (۵/۲۵) (درس ۷)

۱۳ (۵/۲۵) (درس ۷)

روابط تقابل	کمیت	کیفیت
تناقض	تغییر (۵/۲۵)	تغییر (۵/۲۵)
تضاد	ثابت (۵/۲۵)	تغییر (۵/۲۵)
تداخل	تغییر (۵/۲۵)	ثابت (۵/۲۵)

۱۴ الف) (۵/۵) (درس ۸)

بعضی الف - ب + نیست.

بعضی ج - ب - است.

بعضی الف - ج + نیست.

معتبر نامعتبر

علت: «ج» در نتیجه مثبت است و در مقدمه دوم منفی است. شرط سوم را ندارد.

ب) (۵/۵) (درس ۸)

هر الف + ب - است.

بعضی ج - ب - است.

بعضی الف - ج - است.

معتبر نامعتبر

علت: حد وسط در هر دو مقدمه منفی است. شرط دوم را ندارد.

ج) (۵/۵) (درس ۸)

بعضی الف - ب - است

هیچ ج + ب + نیست

بعضی الف - ج + نیست

معتبر نامعتبر

معتبر: هر سه شرط اعتبار قیاس رعایت شده است.

۱۵ الف) شکل چهارم (۵/۲۵) (درس ۸) / ب) شکل اول (۵/۲۵) (درس ۸)

ج) شکل سوم (۵/۲۵) (درس ۸) / د) شکل دوم (۵/۲۵) (درس ۸)

۱۶ موضوع: مردمان بزرگ - محمول: خلاق + (۵/۵) (درس ۸)

۱۷ نسبت بین دو جزء قضیه شرطی منفصل حقیقی، تناقض است. (۵/۲۵)

(درس ۹) نسبت بین دو جزء قضیه شرطی منفصل مانع‌الجمع، تضاد است.

(۵/۲۵) (درس ۹) نسبت بین دو جزء قضیه شرطی منفصل مانع‌الرفع، تداخل

تحت تضاد است. (۵/۲۵) (درس ۹)

۱۸ ۱- مقدمه دوم: محصولات کشاورزی آسیب‌دیده است. (۵/۲۵) (درس ۹)

مغالطه وضع تالی (۵/۲۵) (درس ۹)

۲- نتیجه: پس جاده چالوس بسته است. (۵/۲۵) (درس ۹) وضع مقدم /

معتبر (۵/۲۵) (درس ۹)

۳- مقدمه دوم: او دیپلم ریاضی دارد (دیپلم انسانی ندارد). (۵/۲۵) (درس ۹)

مغالطه رفع مقدم (۵/۲۵) (درس ۹)

۱۹ الف) حقیقی (۵/۲۵) (درس ۹) / ب) مانع‌الرفع (۵/۲۵) (درس ۹)

۲۰ الف) خطای غیرصوری رخ داده، چون از محتوا و ماده غلط در مقدمه

دوم استفاده شده است. (۵/۵) (درس ۱۰) / ب) خطای صوری رخ داده، هر دو

مقدمه سالبه است و شرط اول اعتبار قیاس اقترانی را ندارد. (۵/۵) (درس ۱۰)

۲۱ الف) مسموم کردن چاه (۵/۲۵) (درس ۱۰)

ب) توسل به احساسات (۵/۲۵) (درس ۱۰)

۲۲ الف) در تقابل موضوع و محمول ثابت است، اما در عکس مستوی جای

موضوع و محمول عوض می‌شود. (۵/۵) (درس ۷) / ب) دو بخش این گونه

قضایا قابل جمع در صدق نیستند، اما قابل جمع در کذب هستند. (یعنی

دو بخش نمی‌توانند هر دو صادق باشند، اما می‌توانند هر دو کاذب باشند.)

(۵/۵) (درس ۹) / ج) به کار بردن اشتباهی یا عمدی کلماتی که دارای بار

ارزشی متفاوتی هستند، می‌تواند منشأ خطای اندیشه باشد که آن را مغالطه

«بار ارزشی کلمات» می‌نامند. (۵/۵) (درس ۱۰)

امتحان ۱۲ (نوبت دوم)

۱ الف) نادرست: عدم رعایت دقیق علائم سجاوندی و حرکات کلمات،

باعث پدید آمدن «مغالطه نگارشی کلمات» می‌شود، نه مغالطه اشتراک لفظ

(۵/۲۵) (درس ۲) / ب) نادرست: خودکاری که نشان دادید «مصدق» خودکار

است نه «مفهوم» (مصدق است، نه مفهوم). (۵/۲۵) (درس ۳) / ج) درست

(۵/۲۵) (درس ۸) / د) درست (۵/۲۵) (درس ۱۰)

۲ الف) تضمینی (۵/۲۵) (درس ۲) / ب) مثبت (۵/۲۵) (درس ۸) / ج) سور

قضیه - موضوع قضیه (۵/۵) (درس ۶) / د) برهان (۵/۲۵) (درس ۱۰)